

**FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

**MANİSA İLİ SARIGÖL İLÇESİ ALEMŞAHLI
İLKOKULU'NDAKİ ÖĞRENCİ AİLELERİNİN
BEKLENTİSİ**

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJE ÇALIŞMASI

HURİYE PUNAR

İSTANBUL, 2022

**FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

**MANİSA İLİ SARIGÖL İLÇESİ ALEMŞAHLI
İLOKULUN'DAKİ ÖĞRENCİ AİLELERİNİN
BEKLENTİLERİ**

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJE ÇALIŞMASI

**HURİYE PUNAR
(200512007)**

**Danışman
(Prof. Dr. Tuncay Akçadağ)**

İSTANBUL, 2022

BEYAN/ ETİK BİLDİRİM

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bağlı olduğum üniversite veya bir başka üniversitedeki başka bir çalışma olarak sunulmadığını beyan ederim.

Huriye Pınar

İmza

**MANİSA İLİ SARIGÖL İLÇESİ ALEMŞAHLI
İLKOKULU'NDAKİ ÖĞRENCİ AİLELERİNİN BEKLENTİLERİ**
Huriye PUNAR

ÖZET

Bu araştırma Alemşahlı İlkokulu'nda öğrencisi bulunan ailelerin; öğretmenden, okuldan ve devletten beklentilerini belirlemeye yönelik bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2021-2022 eğitim öğretim yılında Manisa ili Sarıgöl ilçesindeki Alemşahlı İlkokulu'nda öğrencileri olan 6 aile ile oluşturmaktadır. Veriler nitel yöntemlerle toplanmış ve analiz edilmiştir. Veri toplamada yarı yapılandırılmış, açık uçlu sorular kullanılmıştır.

Bulgularda aileler; iletişime yönelik öğretmenin güler yüzlü olmasını, ayırım yapmamasını, aile ile iletişim halinde olmasını beklemektedir. Eğitim-öğretim açısından öğretmenin; çocuğunu gelecekte iyi birer insan olarak yetiştirmesini, din, vatan, millet, bayrak gibi değerleri kazandırmasını, öğretmenin ödülleri çocuğunu öğrenmeye teşvik etmesini, öğretmenin daha somut etkinlikler yapmasını ve sosyal aktiviteler yaptırmasını, kitap okutmasını ve bu yolla çocuğun okuduğunu anlamasını sağlamasını beklemektedir. Uygulamalarla eğitimi kalıcı hale getirmesini, konuları gerçek yaşamla bağlantı kurarak işlenmesini ve öğrencinin zihninde bunu oluşturmasını beklemektedir. Öğretmenin eğitimi teknoloji ile desteklemesini beklemektedir. Aileler, okuldaki eğitimden ve ödevlerden haberdar olmayı ve bu sayede çocuğunu takip edebilmeyi beklemektedir. Her sınıf için ayrı ayrı sınıf açılmasını istemektedir. İngilizce, rehberlik gibi derslere öğretmen gönderilmesini beklemektedir. Bahçelerin aktif kullanılmasını, el işi, bahçe işi, çamur oynama, kum havuzu, satranç gibi etkinlikler yapılmasını ve öğrencilerin tüm zamanının nitelikli doldurulmasını beklemektedir. Ayrıca laboratuvar açılması, bilgisayar odası, akıllı tahta, tablet, forma, kantin, kütüphane, lojman gibi ihtiyaçların devlet tarafından

karşılanması, güvenlik görevlisinin devlet tarafından çalıştırılması, kameralarla güvenliğin sağlanması, temizlik görevinin profesyonel kişiler tarafından yapılması, herkesin temizlikçi diye alınmaması, okul giderlerinin devlet tarafından karşılanması beklentiler arasındadır.

Anahtar kelimeler; veli beklentileri, köy okulları,

EXPECTATIONS OF FAMILIES OF STUDENTS AT ALEMSAHLI PRIMARY SCHOOL, SARIGOL DISTRICT OF MANISA PROVINCE

Huriye PUNAR

ABSTRACT

This research was conducted with the families who have students in Alemşahlı Primary School; It is a study aimed at determining expectations from teachers, schools and the state. The study group of the research consists of 6 families who are students of Alemşahlı Primary School in Sarıgöl district of Manisa province in the 2021-2022 academic year. Data were collected and analyzed using qualitative methods. Semi-structured, open-ended questions were used in data collection.

Families in the findings; expects the communication-oriented teacher to be friendly, not to discriminate, and to be in contact with the family. In terms of education, the teacher; He expects them to raise their children as good people in the future, to teach them values such as religion, homeland, nation and flag, to encourage their child to learn with awards, to make more concrete activities and social activities, to read books and to help the child understand what they read. She expects her to make the education permanent with applications, to process the subjects in connection with real life and to create this in the mind of the student. It expects the teacher to support education with technology. Families expect to be informed about the education and homework at school and thus to be able to follow their child. It wants a separate class to be opened for each class. It expects teachers to be sent to classes such as English and guidance. It expects the active use of the gardens, activities such as handicraft, gardening, mud playing, sandbox, chess, and the

students to fill all their time with quality. In addition, opening a laboratory, meeting the needs such as computer room, smart board, tablet, uniform, canteen, library, lodging, etc. by the state, employing the security guard by the state, providing security with cameras, cleaning by professional people, not everyone being taken as a cleaner, school expenses being paid by the state. are among the expectations.

Keywords; parent expectations, village schools,

ÖNSÖZ

Bu araştırmanın amacı bir köy okulundaki öğrenci ailelerinin öğretmen, okul ve devletten beklentilerinin neler olduğunu ortaya çıkarmaktır. Öğrenci ailelerinin devletten beklentilerinin belirlenmesiyle üst düzey yönetici ve planlayıcılara önemli mesajlar elde edileceği için önem arz etmektedir.

Eğitim-öğretim faaliyetleri çağımıza uygun yenilenmeye çalışsa da köy okulları proje ve programlardan geri kalmakta ve yeterince ilgi görmemektedir. Köy okullarındaki eğitim ile kent okullarındaki eğitim arasındaki farklar açılmaktadır. Köy okullarının kendisine has olan bu farklılıkları doğru belirlendiğinde ve köylere has doğru bir eğitim-öğretim programı oluşturulduğunda köyler fırsat eşitliği açısından dezavantajlı yerler olmaktan uzaklaşacaktır.

Köy ilkokuluna atanmamla birlikte görev yaptığım süre boyunca öğrenci ailelerini ve çevreyi gözlemleyerek hep daha iyisinin olacağını düşünerek proje sürecimi, köydeki öğrenci ailelerinin isteklerine dikkat çekerek katkı sağlamaya çalıştım. Proje çalışmamda; en başından sonuna kadar desteğini esirgemeyen, fikir ve düşünceleriyle projemi şekillendiren ve her zaman tüm sorularımı cevaplayan kıymetli danışman hocam Prof. Dr. Tuncay AKÇADAĞ'A sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Yine proje çalışmam süresince köyü ve köyde yaşayan aileleri tanımama yardımcı olan, çevreyi özellikleriyle tanıtan, yeri geldiğinde maddi manevi desteğini esirgemeyen Emre Salman, Bahri Salman, Asiye Salman ailesine tüm samimiyetimle teşekkürlerimi sunarım. Alemşahlı İlkokulu'nda öğrenim gören 1. sınıf ve 2. sınıf öğrencileri olan ailelere, sorularımı tüm samimiyetleriyle cevapladıkları için sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Desteğini hala hissettiğim canım babam Mehmet Punar'ı rahmet ve minnetle anıyorum. Ve köydeki ailelerle köprü kurmamı sağlayan, kusursuz sevgisiyle ve desteğiyle beni bugünlere getiren sevgili annem Münire Punar'a şükranlarımı sunuyorum.

İÇİNDEKİLER

<u>ÖZET</u>	iv
<u>ABSTRACT</u>	vii
<u>ÖNSÖZ</u>	viii
<u>GİRİŞ</u>	11
1. PROBLEM DURUMU	13
1.1. PROBLEM CÜMLESİ.....	13
1.1.1. Alt Problemler.....	13
2. AMAÇ	14
3. ÖNEM	14
4. VARSAYIMLAR	15
5. SINIRLILIKLAR	15
6. YÖNTEM	15
7. BULGULAR	17
7.1. İLETİŞİME YÖNELİK BEKLENTİLER.....	17
7.1.1. Güler Yüzlülük.....	18
7.1.2. Çocuklar Arasında Ayrım Yapılmaması.....	18
7.1.3. Aile İle İletişim	19
7.2. EĞİTİM ÖĞRETİM AÇISINDAN BEKLENTİLER.....	19
7.2.1. Bireyi İyi Bir Yetişkin Olarak Yetiştirmesi.....	19
7.2.2. Ödüllendirme	19
7.2.3. Sosyal Aktivite.....	20

7.2.4. Hikaye Kitabı	20
7.2.5. Ezbere Değil Uygulamalı Eğitim	20
7.2.6. Teknoloji.....	21
7.2.7. Yabancı Dil	21
7.3. AİLELERİN OKULDAN BEKLENTİLERİ	21
7.3.1. Okul Çevresi ve Çevre Düzenlemeleri	22
7.3.2. Kütüphane	22
7.3.3. Öğretmen Açığı ve Müstakil Sınıf	23
7.3.4. Araç Gereçler ve İhtiyaçlar	23
7.3.5. Temizlik ve Isınma (Kalorifer)	24
7.3.6. Okul Giderleri.....	24
7.4. AİLELERİN DEVLETTEN BEKLENTİLERİ	25
7.4.1. Müstakil Sınıf ve Branş Öğretmeni Açığı.....	25
7.4.2. Sosyal Aktivite.....	25
7.4.3. İhtiyaçlar, Araç Gereçler	26
7.4.4. Güvenlik.....	27
7.4.5. Temizlik	27
7.4.6. Okul Giderleri.....	27
7.5. DEVLETİN ALACAğI ÖNLEMLER	28
7.5.1. Öğretmeni Açığı ve Müstakil Sınıflar	28
7.5.2. Önlük	28
7.5.3. Güvenlik.....	28
7.5.4. Beden ve Ruh Sağlığı.....	29
SONUÇ VE TARTIŞMA.....	30
ÖNERİLER	38
KAYNAKÇA	40
EKLER.....	45
ÖZGEÇMİŞ.....	46

GİRİŞ

Osmanlı'da kırsal bölgelerin en alt birimini köyler oluşturur. Aynı dili konuşurlar. Aynı inanca sahiptirler. İktisadi ve idari olarak kendilerine yeten kişilerden oluşur (Ortaylı, 2000:106). Cumhuriyet dönemi ve sonrası ise nüfusu 2000'den az olan, yaylak, otlakları olan, ormanlık, cami, okul gibi ortak kullanım alanları olan yerlere köy denir. İnsanlar dağınık halde yuvalarını kurarak, bağ, bahçe, tarla gibi alanları işleyerek köyü oluştururlar (442 sayılı Köy Kanunu, 1924:8). Köyde yaşayan insanların kullandığı ortak alanlar vardır. Yerleşim yerleri dardır. Dar kısırlı sokaklara sahiptir. Köylerin oluşumu ülkeden ülkeye farklılıklar gösterse de genelde köy kavramı benzer şekilde oluşmuştur. Sınırlandırılmış bir toprak parçasında yaşayan, kendi ekip biçtikleri ile geçinen, kendisine yeten bir topluluk oluşturma eğiliminde olan yerlerdir. Bölgede zamanla nüfusları artar (Baden, 2003:5).

Köyler milletlerin özünü içinde tuttuğu, kültürel özelliklerini koruduğu yapılardır. Köyde yaşayan aileleri eğittikçe toplumun değerlerini yeni nesillere daha şeffaf şekilde aktarmış olunur. Köylerin eğitilmesi kentlere de yansır, şehirlerin de gelişmesine katkıda bulunur. Şehirli ile köylü arasındaki eğitim seviyesi azaldıkça şehirde yaşayan insanlar da köye dönmeyi planlar, köyle iletişimini koparmayarak, geleceğe dönük yatırımlarını köylere yönelik yaparlar. Böyle bir durumda köylü ile şehirli arasındaki fark da giderek azalır (Güngör, 2019).

Köyün içinde bulunduğu ekonomik, sosyo-kültürel koşullar ve benimsenen değerlerin farklı olması öğretmenlerin de sorumluluğunu ve hayatını zorlaştırmaktadır. Öğretmenin eğitim öğretimi doğru planlamasında ve planı uygulamasında verimi de etkilemektedir (Sidekli, Coşkun ve Aydın, 2015:313). Bu sebeple verimi artırmak için öğrenci ailelerinin öğretmenlerden beklentileri araştırmak verimi artırmanın yollarındandır.

Bir diğerk başarıyı artıran etken öğretmenin köyü iyi algılamasından geçer. Bundan dolayı köyün tarihi geçmişini, ekonomik ve sosyal yapısını, örf ve adetlerini öğrenmeleri gerektiği belirtilmiştir (Köksal, 2009:18). Bu sebeple öğrenci ailelerinin genel beklentilerinin öğrenilmesi yoluyla öğretmenler köyü daha iyi algılayacak bu da başarıyı artıracaktır.

Genç, (2005), öğretmenlerin eğitim öğretim amaçlarına ulaşması için veli toplantılarında ailelerin katılımı artırarak tüm çevrenin okula katkısının sağlanması gerektiğini belirtmiştir. Fakat olumsuz öğrenci ailelerinin davranışları önemli bir sorun olarak algılanmaktadır. Dursun, (2006), Sağ, Savaş ve Sezer, (2009), Summak, Summak ve Gelebek, (2011), Döş ve Sağır, (2013), Bölük ve Kırıl, (2016), Gönül, (2019) ve Güler ve Aygün, (2019) araştırmalarında benzer sonuçlar elde etmiştir.

Öğrencilerin ailelerinin olumsuz davranış ortaya çıkarması öğretmen tarafından sorun teşkil etmektedir. Eğitimin amacına ulaşmasında öğrenci ailelerinin çok önemli rolü vardır. Öğrenci ailelerinden yardım alınması çok önemlidir. Hem eğitimin amacına ulaşmasını hem de öğrencilerin kazanımların kazandırılmasını kolaylaştırır. Ayrıca okulun köydeki etkisinin artmasını sağlar (Sağ, 2009). Öğrenci ailelerinin okuldan beklentileri öğrenildiğinde ailelerin olumsuz davranışları olumluya çevrilmesi kolaylaşacaktır.

Türkiye’de aile yapısı yılların içinde değişmiş, geniş aileden çekirdek aileye dönmüştür. Televizyonun evlere girmesinin ardından şehirle olan ilişki artmış, kentlere göçler başlamış ve devam etmiştir. Buna bağlı olarak aile ilişkilerinde, değerlerinde ve yapısal özelliklerinde değişimler olmuştur. Günümüzde köylerde çekirdek aile yapısı artmıştır (Taylan, 2009). Tüm bunlara bağlı olarak köylerde nüfusun da azalmasıyla köylere gerekli önem verilmemekte, bu da öğrenci ailelerinin beklentilerini hem artırmakta hem de farklılaştırmaktadır.

Yaş grupları farklı olan öğrencilerin birleştirilerek aynı sınıfta eğitim gördüğü uygulama dünyanın farklı ülkelerinde de görülmektedir. Türkiye’de ise böyle bir uygulama özellikle kırsal kesimlerde zorunlu hale gelmiştir. Bu sebeple ülkemizin hemen hemen tüm illerinde bu uygulama vardır (Köksal, 2009:8).

Birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapmak diğer okullara göre daha zordur. Bu tür birleştirilmiş sınıflı olan okulların koşulları, öğrenci ailelerinin ekonomik düzeyleri, eğitim seviyeleri, çevre şartları gibi nedenler zorlukları belirler. Tüm bu zorlukları karşılayacak öğretmenlerin ise sürece dâhil edilmesi son derece önemlidir (Bilir, 2008:7).

Kişilerin hayatında en çok rolü oynayan faktör okullardır. Bu kadar öneme sahip okulların iyileştirilmesi tüm yönetenlerin ve okulun parçası olan tüm bireylerin eğitim sürecine katkıda bulunması ile gerçekleşir. Bu katkının en büyük paylarından biri okul yöneticilerine düşer (Bakkal ve Radmard, 2020:186; Ertem ve Gökalp, 2020:81-90; Polatcan ve Cansoy, 2018:8-24).

1. PROBLEM DURUMU

Eğitimin temelinde öğrencinin her açıdan nitelikli olarak yetiştirilmesi yatar. Böyle bir durumda öğrencinin hayata çok öncesinde hazır olması amaçlanıyorsa, çocukların eğitimi için emek harcayan velileri görmezden gelmek yadsınamaz. Bu durumda okul-aile birlikteliği sürecin birlikte götürülmesini gerektirmekte, bu durumda da velilerin okuldan beklentilerinin neler olduğunun detaylıca öğrenilip daha sonraki çalışmaları bu veriler üzerinde kurgulamanın önemi ortaya çıkmaktadır.

Köylerde öğrenci okutan ailelerin beklentilerinin neler olduğu ile ilgili daha önce yapılmış bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Böylece bu çalışma ile Manisa İli Sarıgöl İlçesi Alemşahlı İlkokulu'ndaki öğrencilerin ailelerinin beklentileri öğrenilmiş olunacaktır.

PROBLEM CÜMLESİ

Manisa İli Sarıgöl İlçesi Alemşahlı İlkokulu'ndaki öğrencilerin ailelerinin beklentileri nasıldır?

1.1.1. Alt Problemler

a) Okuldaki ailelerin öğretmenlerden beklentileri nasıldır?

a. İletişim yönünden beklentileri nasıldır?

- b. Eğitim-öğretim açısından beklentileri nasıldır?
- b) Okuldaki ailelerin okuldan beklentileri nasıldır?
 - a. Nasıl bir köy okulu arzu ederdiniz? Mevcut durumda okul, öğrenci ihtiyaçlarını karşılıyor mu?
- c) Okuldaki ailelerin devletten beklentileri nasıldır?
 - a. Devletin köy okulunu nasıl düzenlemesini isterdiniz? Daha neler yapılabilir?
 - b. Çocuklarınızın eğitiminin daha iyi olabilmesi için ne tür önlemler alınabilir?

2. AMAÇ

Bu araştırmanın amacı köy okulundaki öğrenci ailelerinin öğretmen, okul ve devletten beklentilerinin neler olduğunu ortaya çıkarmaktır.

3. ÖNEM

Bu beklentilerin ortaya çıkarılmasıyla dezavantajlı olarak varsayılan kırsal kesimde öğrencilerin ailelerinin düşüncelerinin açığa çıkarılmasıyla uygulamaların niteliği tartışılabilir. Ayrıca ailelere çıkan sonuçlara göre yapıcı öneriler geliştirilebilir. Bunun yanı sıra okuldaki fiziksel düzenlemeler öğrenci ailelerinin memnuniyeti gözetilerek tasarlanabilir veya düzeltilebilir. Diğer yandan öğretmenin bu beklentileri öğrenmesiyle kendi beklentilerini ayarlaması ve öğrencilerine ve ailelerine hedefler belirlemede veriler elde etmesi önemli bir durum olarak kaydedilebilir. Son olarak öğrenci ailelerinin devletten beklentilerinin belirlenmesiyle üst düzey yönetici ve planlayıcılara önemli mesajlar elde edileceği ön görülmektedir.

4. VARSAYIMLAR

Araştırmaya katılan köydeki ailelerin açık uçlu soruları cevaplarken gönüllü oldukları, samimi ve gerçekçi cevaplar verdikleri varsayılmıştır.

5. SINIRLILIKLAR

Araştırma; 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Manisa ili Sarıgöl ilçesinde bulunan Alemşahlı İlkokulu 1 ve 2. sınıf öğrencilerinin aileleri ile sınırlandırılmıştır.

6. YÖNTEM

Corbin ve Strauss (2008), nitel araştırmanın temellerini yenilikçi, yaratıcı, zarif, duygusal düşüncenin kanıta dayalı mantıksal teorik ilkelerle dengelenebileceğini vurgular. Bu temele dayalı olarak yapılan bu çalışma bir köy okulunda öğrencisi olan ailelerin öğretmenden, okuldan, devletten beklentilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda Manisa ili Sarıgöl ilçesi Alemşahlı İlkokulu'nun öğrenci aileleri çalışma grubu olarak belirlenmiştir. Nitel araştırma yöntemlerine dayalı olarak ele alınan çalışmanın verileri içerik analizi ile ayrıştırılmıştır.

6.1. Araştırmacının Rolü

Neuman, araştırmacının rolü olarak araştırmacı, incelenen kişileri bizzat tanır, açık uçlu ve gayri resmi görüşmeler yapabilir ve günlük olarak ayrıntılı notlar alır, alandan ayrıldıktan sonra notları dikkatlice yeniden okur ve yazılı raporlar hazırlar demektedir (Neuman, 2006:21). Bu bağlamda bu çalışmada araştırmacı okul içinde ve dışında aktif olarak etrafı gözlemleyen, öğrencilerin okul içinde ve dışında eksikliğini, olumsuzluğunu duyduğu şeyleri belirleyen, notlar alan, notları yeniden dikkatlice okuyan ve öğrenci ailelerinin çocukları için neleri isteyebileceğini tespit etmeye çalışan kişi konumundadır. Tespitte kullanacağı kaynaklara yakınlık önemlidir. Tespit ettiği bireylerle görüşme yapmak, onları gözlemek, ilgili literatürü analiz etmek çok önemlidir.

6.2. Örneklem

Araştırmada kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Yıldırım ve Şimşek, kolay ulaşılabilir durum örneklemesini, hızlı bir araştırma yapılmasını kolaylaştırması ve pratiklik açısından araştırmacılar tarafından tercih edilebileceğini belirtmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Araştırma 2021-2022 eğitim öğretim yılında Manisa ili Sarıgöl ilçesindeki Alemşahlı İlkokulu'nda öğrencileri olan 6 aile ile yürütülmüştür. Örneklem oluşturulurken araştırma sorularının cevaplarının kolay ve en pratik olacak biçimde alınmasını sağlamak amacıyla ailelerin araştırmaya katılmalarında gönüllü olmalarına dikkat edilmiştir.

6.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuştur. Bu form içerisinde

1. İletişim yönünden beklentileri nasıldır?
2. Eğitim-öğretim açısından beklentileri nasıldır?
3. Nasıl bir köy okulu arzu ederdiniz? Mevcut durumda okul, öğrenci ihtiyaçlarını karşılıyor mu?
4. Devletin köy okulunu nasıl düzenlemesini isterdiniz? Daha neler yapılabilir?
5. Çocuklarınızın eğitiminin daha iyi olabilmesi için ne tür önlemler alınabilir? soruları ailelere yöneltilmiştir.

6.4. Verilerin Analizi

Toplanan veriler analiz edilirken içerik analiz yöntemi kullanılmıştır.

İçerik analizinde, araştırmacı önce analiz edilecek durumu belirler ve daha sonra belirli yönlerini yeniden düzenlemek için bir sistem oluşturur. Sistem, belirli, temaların veya kategorilerin ne sıklıkta ortaya çıktığını saymakla başlar. Verilerin içeriğindeki bilgileri sayı olarak ölçer ve sunar. Bu teknik, bir araştırmacının, fark edilmeyecek büyük miktarlardaki verilerin içeriğindeki özellikleri keşfetmesini

sağlar (Neuman, 2006:23). Öğrenci ailelerinin beklentileri analiz edilecek durumdur. Bu durumu analiz edebilmek için öğrenci ailelerine açık uçlu sorular yöneltilerek cevapların düzenlenmesiyle bir sistem oluşturulmaktadır. Oluşturulan sistemde cevaplar derinlemesine incelenmekte ve ortak kategoriler oluşturulmaktadır. Kategorilerin oluşturduğu sayısal çokluk sonuca varmamızı sağlamaktadır.

Nitel veri toplama teknikleri, saha araştırmasını ve tarihsel-karşılaştırmalı araştırmayı içerir. Çoğu saha araştırmacısı, küçük bir grup insana uzun bir süre bakarak çalışmaları yürütür. Alan araştırmacısı, gevşek bir şekilde formüle edilmiş bir fikir veya konuyla başlar, çalışma için sosyal bir grup veya doğal ortam seçer, erişim kazanır ve ortamda sosyal bir rol üstlenir ve ayrıntılı olarak gözlemler (Neuman, 2006:23) Saha araştırması köy okulunda öğrencileri olan aileleri kapsamaktadır. Bu ailelerin beklentileri konuyu oluşturmaktadır. Ailelerin kendi doğal ortamlarında yaşamları gözlemlenir. Sonrasında samimiyet içerisinde açık uçlu olarak sorulan sorulara verdikleri cevaplar verileri oluşturmaktadır.

Yapılan araştırmalar sonucu elde edilen veriler (Veli1, Veli2, Veli3. ...) şeklinde kodlanarak, kodların ortak cevaplarından kategoriler oluşturulmuştur. Bunların sonucunda bulgulara ulaşılmıştır. Oluşturulan kategorilere yönelik doğrudan alıntılar yapılmış ve kodlanan görüşme kayıtları defalarca dinlenmiş ve incelenmiştir. İncelemeler sonrasında yorumda bulunulmuştur. Yorumlarken aile görüşlerinin tamamı örnek olarak eklenmiştir. Yorumlama esnasında hem karşılaştırmalı hem de eleştirel analizlere yer verilmiştir. Elde edilen veri ile araştırmaya katılan ailelerin cevaplarının uygunluğuna önem verilmiştir.

7. BULGULAR

Aşağıda elde edilen verilere dayalı olarak araştırmanın alt problemlerinin cevapları verilmektedir. Her bir alt problemin başlığının altında kategoriler olarak alt başlıklar sıralanmış ve ailelerden alınan yanıtlar bu biçimde kategorilere ayrılmıştır.

7.1. İLETİŞİME YÖNELİK BEKLENTİLER

Görüşmelerden elde edilen bulgulara göre velilerin hepsinin iletişim yönünden beklenti içerisine girdiği belirlenmiştir. Bu beklentiler incelendiğinde güler yüzlülük, çocuklar arasında ayırım yapılmaması, aile ile iletişim gibi alt başlıklar yer almaktadır.

7.1.1. Güler Yüzlülük

Bu başlık altında veliler öğretmenden öğrencilere karşı güler yüzlü ve şefkatli olmasını ve bu durumu her daim iletişimine yansıtması gerektiğini belirtmektedirler. Bu görüşlere ilişkin veli örnekleri şöyledir:

Veli1: “Çocuğun sevincini üzüntüsünü paylaşabilmeli, çocuk ağlıyorken üzüntüsünü paylaşmalı”

Veli2: “Öğretmenin güler yüzlü olması, öğrenciler arasında ayrımcılık yapmaması”

Veli4: “Öğretmen öğrenci ilişkisinden çok ağabey, abla gibi olmasını isterim. Öğrenciye karşı daha ılımlı, güler yüzlü, şefkatli yaklaşmasını ve öğrencinin herhangi bir olumsuz hareketinde ona örneklerle açıklama yaparak uyarmasını isterim.”

Veli5: “Genel olarak bence sevgi ile yaklaşması daha iyi, güler yüz daha iyi olur. Hiç gülmeden somurtursan o zaman çocuk anlamaz ki bir şey. O zaman çocuk biraz çekimser durur.”

Veli6: “Sert görünümlü davranmasını değil de daha yumuşak davranmasını isterim. Yumuşak olmasını isterim çünkü böyle sert görünümlü olsun istemem. Biraz daha yumuşak olunca çocuklarla daha rahat iletişime geçileceğinden eminim.

7.1.2. Çocuklar Arasında Ayırım Yapılmaması

Görüşmelerden elde edilen bulgulardan birisi de öğretmenin öğrenciler arasında ayırım yapmaması yer alıyor. Tüm öğrencilere eşit davranarak, bunu iletişimine de yansıtarak davranması ve çocuğu aşağılamaması yönünde beklentiler var. Bu beklentileri gösteren veli görüşleri ise şöyledir.

Veli1: “Çocuklar kapıcı çocuğu öğretmen çocuğu diye ayrılmasın.”

Veli2: “Öğretmen öğrenciler arasında ayrımcılık yapmadığı zaman, öğrenci kendini yalnız hissetmediği zaman, sevildiği zaman, daha çok yardımcı oluyor. Çocuklar konuyu daha çok severek işliyorlar.

7.1.3. Aile ile İletişim

Görüş bildiren ailelerin iletişim yönünden bir diğer beklentisi, öğretmenin ailelerle iletişim kurmasıdır, çocuğu hakkında bilgilendirme yapmasıdır. Bu beklentiyi gösteren veli görüşleri şunlardır:

Veli2-3: “Geç kaldığında mesela hasta olduğunda bugün neden gelmedin diye arayıp sorması”

Veli4: “Her zaman aile ile iletişim halinde olunmasını isterim.”

7.2. EĞİTİM ÖĞRETİM AÇISINDAN BEKLENTİLER

Görüşmeleri incelediğimizde eğitim öğretim açısından beklentiler çok çeşitlenmektedir. Bireyi iyi bir yetişkin olarak yetiştirme, ödüllendirme, sosyal aktivite, hikâye kitabı, ezbere değil uygulamalı eğitim, teknoloji, yabancı dil alt başlıklarıdır.

7.2.1. Bireyi İyi Bir Yetişkin Olarak Yetiştirme

Aileler çocuğunu gelecekte iyi birer insan olarak görmek istemekte, din, vatan, millet, bayrak gibi değerlere sahip çıkması yönünde beklentiler belirlenmektedir. Bu beklentileri gösteren veli görüşleri şöyledir:

Veli1: “Eğitim vermesin ama ilk olarak insan olmayı öğretsin. İyi bir insan olsun, iyi bir yetişkin olsun.”

Veli4: “Öğrencinin ileriki hayatında iyi bir birey olması için hayatına katkı sağlamasını isterim.” “Din, vatan, millet ve bayrak aşkının öğrenciye eğitiminde iyi bir şekilde aşılmasını isterim.”

7.2.2. Ödüllendirme

Öğrenci aileleri eğitimde, ödüllendirmelerin çocuğu öğrenmeye teşvik edeceğini belirtmişlerdir. Bununla ilgili veli görüşleri ise şöyledir:

Veli1: “Ufak tefek hediyeler alınıp çocukları sevindirebilir. Ödüllendirilebilir. Çocuğu teşvik edici şeyler yapılabilir.”

Veli2-3: “İmza atmanız, yıldızlar bile bizim için önemli.”

7.2.3. Sosyal Aktivite

Velilerden bazıları eğitimin daha somut etkinliklerle ve sosyal aktivitelerle yapılması yönünde görüş bildirmişlerdir. Kendi öğrencilik yıllarından örnekler vererek, benzer eğitimlerin verilmesi yönünde beklentiler olduğu görüşmelerden anlaşılmaktadır. Bununla ilgili veli görüşlerimiz şunlardır:

Veli1: “Geziler düzenlenebilir.” “23 nisanda yarışmalar çok yapılırdı, çuval yarışmaları yapabilir.” “Çam fıstığı toplamak gibi etkinlikler...” “Mesela yerli malı yapılınsın. Mısır patlatılınsın. Çocuklara sevdirelilsin.” “Mesela sigarayı bırakma haftası oluyordu. Benim amcamın kızı kendi yazdığı şarkıyı okudu. Çocukların aklından çıkmayacak şeyler. İyi ya da kötüyü görecek şeyler. Planlı anlamlı olacak şeyler olsa daha iyi olur.”

Veli4: “Öğrencinin eğitimine sosyal aktivitelerin de eklenmesini isterim.

7.2.4. Hikâye Kitabı

Çoğu velimiz çocuklarının kitap okumasını istemekte, okuduğunu anlamasının sağlanması yönünde beklentiler belirlenmektedir. Okuduğunu anlaması aile için önemlidir. Bu beklentileri gösteren veli görüşleri şöyledir:

Veli2-3: “Yardımcı kitaplar, hikâye kitabı olabilir mesela. Okuduğunu anlaması için... Üretiyorlar.”

Veli4: “Öğrencinin kitap okumaya teşvik edilmesini isterim.”

Veli5: “Şimdi ilkten okumayı sökerse en azından çocuk mesela öğretmen bir şey anlatsa okumayı bilmedikten sonra hiçbir şey anlayamaz ki. Önce okumayı söktükten sonra her şeyi anlayabilir.”

7.2.5. Ezbere Değil Uygulamalı Eğitim

Velilerimizin eğitimin somutlaştırılması yönünde beklentileri belirlenmektedir. Uygulamalarla eğitimin kalıcı hale gelmesi ve konuların gerçek yaşamla bağlantı kurularak öğrencinin zihninde bunu oluşturması yönünde beklentileri şu sözlerle anlatılmaktadır:

Veli2-3: “Sayı saymaları açısından mesela materyaller farklı şeyler” “Oyun şeklinde eğitici öğretici bir şeyler mesela.”

Veli4: “Derslerdeki eksik olan konuları olursa o konular için öğrenci ile ayrıcalıklı olarak ilgilenilmesini isterim.” “Öğrenciye daha çok ezbere değil uygulamalı eğitim verilmesini isterim.” “Derslerinin deneylerle daha kalıcı hale gelmesini isterim.” “Ders konularının daha sade, anlaşılır ve akıcı halde işlenmesini isterim.” “Ders konularının günlük hayatımız ile bağlantı kurularak öğrencinin zihninde canlandırılmasını sağlayarak daha kalıcı hale getirilmesini isterim.”

7.2.6. Teknoloji

Velilerimiz teknoloji konusunu çok açık anlatamasa da eğitimin teknoloji ile bütünleşik ilerlemesi yönünde yani okuldaki ödevlerden haberdar olma, takip edebilme yönünde beklentileri belirlenmektedir. Bununla ilgili veli görüşleri ise şöyledir:

Veli4: “Eğitimin teknoloji ile desteklenmesini isterim.”

Veli6: “Ödev veriyorsunuz. Üstüne bir de gruptan atıyorsunuz. Ben bunu çok iyi buldum. Çocuk geliyor, ödevini unutabilir mesela ne bileyim çocuk çalışmak istemez veya o gün öğretmen söylemedi ödev vermedi deyip geçiştirebilir. Sizin grup üzerinden tekrar o ödevlerin aynısını atmanız bizim için çok iyi. En azından çocuğu takip etme şansımız daha yüksek oluyor.”

7.2.7. Yabancı Dil

İngilizce öğretmeni eksikliği velimizin birini çok derinden etkilemekte artık gerçekten İngilizce öğretmenliğinden mezun öğretmenlerin derse girmesini beklemektedir. Bir diğer velimizin de yabancı dille ilgili olan beklentileri aşağıda sunulmaktadır:

Veli4: “Yabancı dillere yönlendirilmesini isterim.”

Veli6: “İngilizce öğretmeni eksik. Siz mesela bütün derslere girebilirsiniz ama sadece İngilizceye, İngilizce öğretmeni girebilir. Çünkü onların şeyleri daha yüksek, size göre daha yüksek. Ama siz bütün derslere katılabilirken İngilizce bir tık eksik kalabilir bence.”

7.3. AİLELERİN OKULDAN BEKLENTİLERİ

Yapılan görüşmeler sonucunda okuldan beklentiler, velilerin çoğunda çevre düzenlemeleri ile oluşmaktadır. Diğer beklentiler ise kütüphane, öğretmen

açığı ve müstakil sınıf, araç gereçler ve ihtiyaçlar, temizlik ve ısınma, okul giderleri gibi alt başlıklarıdır.

7.3.1. Okul Çevresi ve Çevre Düzenlemeleri

Görüşmeler sonucunda okulun okul için kullanılması, farklı amaçlarla okulun işgal edilmemesi yönünde beklentiler vardır. Özellikle tuvaletlerin okulun dışında olmasının soğuk havalarda sorun oluşturduğu binanın içine alınması yönünde beklentiler vardır. Okul bahçesinin düzenlenmesi yönünde de beklentiler vardır. Bu beklentileri gösteren veli görüşleri ise şöyledir:

Veli1: “Mesela okulun çevresi yeri geliyor, saman çıkarıyorlar, traktör koyuyorlar. Burası park yeri değil. Saman yığıyorlar, eşek bağlıyorlar affedersiniz. Hani her şey oluyor. Burası okul yani... Okul amacının dışında kullanılıyor zaten. Bu da büyük sorun.

Veli2-3:”Tuvaletler okul içerisinde olsa daha güzel olur mesela yağmurda kışta...”

Veli4: “Bahçenin güzel bitkilerle donatılmasını isterim. Okulun doğayla iç içe olmasını isterim.” “Okul bahçesindeki parkların öğrencilere uygun olarak yapılmasını isterim.” “Yağmurlu hava koşullarında çocukların teneffüste vakit geçirebileceği kapalı bir alan olmasını isterim.” “Okul bahçesinde çocukların her türlü aktiviteye ulaşabilmesini isterim.”

Veli5: “Mesela aynı bu okul gibi ama biraz değişik mesela parkları daha çok olur. Çocuk parkları, oyun alanları...” “Mesela tuvaletler dışarıda, okulun içinde olması gerekiyor. Mesela soğuk günlerde, dışarıda kötü içerde olması daha iyi olur bence.”

Veli5: “Mesela hepsi bir yerde olsun. Basketbol sahası, voleybol sahası, futbol sahası hepsi bir arada olması gerekir.”

Veli5: “Bizim okul gibi ince uzun olmasın da, mesela kat olabilir, mesela iki kat. Tek kat değil ama 2 kat olsaydı.”

7.3.2. Kütüphane

Eğitim açısından beklentilerde de kitap okuma ve okuduğunu anlama yönünde beklentileri olduğunu görüşmeler sonucunda görülmüştü. Yine buna paralel olarak okullarda kütüphane yapılması yönünde yoğun bir beklenti vardır.

Çocuklarının her zaman kitap okuyabilmesinin sağlanması yönünde beklentiler vardır. Bu beklentiyi gösteren veli görüşleri ise şöyledir:

Veli1: “Kütüphane olsun.”

Veli4: “Okulda kitap okuma salonu ve kütüphane olmasını isterim.”

Veli5: “Birini kütüphane yapardım. Çocuklar her zaman kitap okuyabilir, güzel bir şey olur aslında. Renkli kitaplar mesela. Ne bileyim çocukların sevebileceği bir şekilde kitaplar koyardım.” “Mesela 1. sınıflar için, 2. sınıflar için ayrı ayrı olması ama çocukların sevebileceği bir şekil olması daha güzel olur bence.”

7.3.3. Öğretmen Açığı ve Müstakil Sınıf

Köy okullarındaki kapanmayan öğretmen açığı ve birleştirilmiş sınıf sorunu beklentiler arasına girmektedir. Bununla ilgili veli görüşlerimiz şöyledir:

Veli1: “Mesela rehber öğretmenimiz yok. Haftada bir gün en azından psikolog gelse...”

“Veli6: “Öğretmenleri tam olsun isterim. Öğretmen açığı varsa bu açık tamamlansın isterim.” “Herkesin kendine ait mesela her sınıfın kendine ait sınıf olsun isterim. Mesela birinci sınıflar ayrı, ikinci sınıflar ayrı, üçüncü sınıflar ayrı. Herkes kendi eğitimini alsın isterim, en öncelikle hakkı.”

7.3.4. Araç Gereçler ve İhtiyaçlar

Okulda panoların aktif kullanılması, içme suyu cihazları, kantin ihtiyacı, laboratuvar, yeni ve tek kişilik sıralar gibi beklentiler veliler tarafından belirlenmektedir. Bu beklentilerle ilgili veli görüşleri ise şunlardır:

Veli1: “Panolar olmalı. O hafta mesela ne yapılmış. Bu hafta mesela Yeşilay haftası, biz ciğer çiziyorduk. Çocuk o hafta ne olacağını bilmeli.”

Veli 2-3: “Çocukların kullanabileceği su cihazları, yetmediğinde su koyabilecekleri su cihazları”

Veli4: “Okul içerisinde bulunan teknolojik ekipmanların yeterli olmasını isterim.” “Okulda zararsız ve sağlıklı yiyecek ve içeceklerin satılmasını (kantin) isterim.” “Bilgisayar odası ve oyun alanı olmasını isterim.

Veli6: “Ben çocuklarımın iki kişilik sırada değil ama tek kişilik sırada oturmasının çok isterim. Pandemi olmasa bile yani çocuğun tek kişilik bir sırada oturması benim için çok iyi.” “ Matematik araç gereçlerinin hani hepsinin tam olmasını isterim.” “Laboratuvar açılsın isterim, bir köy okulunda.” “Okulda düzen olsun isterim. Giriş çıkışları olsun. Okulun içinde bir kantin olsa çocuğum ihtiyacını görebilecek kadar küçük, satan bir yer olmuş olsa çok iyi olur. Çünkü okuldan çıksın istemem çocuğumun. Çünkü okulun içinden çıktığı zaman kimse o çocuğun mesuliyetini kabul etmez.”

Veli6: “Öğle yemekleri arası mesela eve gönderme yerine okulda yiyebilir. Onun ihtiyacını karşılayabilecek kantine benzer bir şey olsa çok iyi olur benim için.” “Bu sefer 10 dakikada hiçbir şey yiyemiyor bile evde. Bunun bir de yağmurlu günleri var, karlı günleri var ve benim için bunlar çok önemli.”

7.3.5. Temizlik ve Isınma (Kalorifer)

Okulların genel olarak temiz olması, sık temizlenmesi ve kaloriferlerin düzenli yanması beklentiler arasındadır. Veli görüşlerimiz ise şöyledir:

Veli4: “Temiz, düzenli ve öğrencilerin her türlü ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde olmasını isterim.” “Okul lavabolarının çocukların yetişebileceği boyutta ve temiz olmasını isterim.”

Veli6: “Temizlik deyince hani genel olaraktan lavabolar olsun, sınıflar olsun, genel olarak temiz olsun isterim. En azından bir görevli... Yani sadece temizliğe bakan bir görevli olsun isterim. Bunu 3-4 saatte bir değil de mesela 1 saatte bir, yarım saatte bir girip sık temizlensin isterim.” “İşte kalorifer Ne bileyim düzenli mi değil mi onları takip eden birisi olsun isterim.”

7.3.6. Okul Giderleri

Okul giderlerinin veliler tarafına yüklenmemesi gerektiği beklentiler arasındadır. Bu beklentiyi gösteren veli görüşü ise şöyledir:

Veli2-3: “Okulun giderlerini devlet karşılasın. Milli eğitim karşılasın yani biraz da onlar da katkıda bulunsun. Hiçbir şekilde şey yapmıyorlar

yani. Velilerin yardımıyla oluyor genelde.” “Hani asılıp izliyorlar ya. Hani çocuklara çok eğitici oluyor mesela... İşte mesela onu devletin kendisi siz bildirdiğinizde, mili eğitim gelip yapsa gitse işte onu demek istiyorum.”

7.4. AİLELERİN DEVLETTEN BEKKLENTİLERİ

Görüşmeler sonucunda bazı veliler öğretmen açığı ve müstakil sınıf isteğine çok vurgu yapmaktadır. Çocuklarını birleştirilmiş sınıfta okumasını istemeyen veliler, her sınıfın ayrı ayrı olduğu ortamlarda çocuğunun eğitim almasını istemektedir. Diğer alt başlıklarımız ise sosyal aktivite, ihtiyaçlar ve araç ve gereçler, güvenlik, temizlik, okul giderleridir.

7.4.1. Müstakil Sınıf ve Branş Öğretmeni Açığı

Birleştirilmiş sınıf konusunda sıkıntılar yaşayan veliler ayrı ayrı sınıflar açılması yönünde beklentilerini belirtmektedirler. Ayrıca özellikle İngilizce, Rehberlik branşlarında öğretmen eksikliği yönünde beklentileri bulunmaktadır. Bununla ilgili veli görüşlerimiz şöyledir:

Veli1: “Mesela birleşik sınıf okudu. Sıkıntı. Her sınıf ayrı olmalı. En önemli şey aslında...” “Tüm branşların ayrı öğretmeni olsun. Sınıf öğretmenleri de olsun. İkinci bir öğretmen olarak branş öğretmenleri de ayrı ayrı olsun.” “Mesela haftada bir gün rehber öğretmen gelsin. Her sınıfla iletişime geçsin.” “Sınıfların çoğalması, öğretmenlerin çoğalması, sınıfların ayrılması...”

Veli4: “Yeterli sayıda öğretmenin gönderilmesini isterim.”

Veli6: “Eksik bir öğretmen varsa atamasını yapabilir.”

7.4.2. Sosyal aktivite

Yapılan görüşmelerde aileler genelde okullarda bahçelerin aktif kullanılmasını istemekte, parkların daha çeşitli olması yönünde beklentiler vardır. Pikniklerin yapılmasıyla sosyalleşmek istediklerini belirtmekte ayrıca resim, el işi, bahçe işi, çamur oynama, kum havuzu, satranç gibi etkinliklerle öğrencilerin tüm zamanının doldurulması yönünde beklentilerini gösteren veli görüşlerimiz şöyledir:

Veli1: “Parklar olmalı. Bahçe işi olabilir. Çiçek dikilsin. Çocuklara bölüm verilir. Sen buraya dik. Kır gezilerine çıkılsın. Pikniklere

gidilsin.” “Mesela oyun odaları olabilir. Satranç oyunu oynayabilirler. Zekâlarını geliştirecek oyun odaları, satranç odaları...” “Resim alanları olsun. Resim odaları, çamur odaları olsun.” “El işi dersi niye olmasın. Kazak örebilir mi? Halı kilim dokuma...”

Veli4: “Köy okullarının şehir okulları ile aynı düzeyde olmasına ve her türlü sosyal aktiviteye açık olmasını tiyatro vb. isterim.” “Bahçelerde ağaç dikiminin artırılmasını isterim.”

Veli5: “Mesela oyun parkı olabilirdi oraya sadece salıncak kaydırak falan... Mesela çocuklar sürekli top oynuyorlar, top oynadıkları için terliyorlar, kimi salıncak sallanır kimi kaydırak kayar, kimisi başka bir şey yapar. En azından öyle olması daha iyi olur.” “Kum havuzu gibi çocuklar mesela kimisi bakırın içine kumu katıyorlar, ters çevirince şey çıkarıyorlar ya...”

7.4.3. İhtiyaçlar, Araç Gereçler

Ailelerin okuldan beklentileri çok çeşitli olup belli başlı beklentileri laboratuvar, bilgisayar odası, akıllı tahta, tablet, forma, kantin, kütüphane, lojman vb. olduğu veli görüşmeleri sonucunda belirlenmektedir. Bu beklentileri gösteren veli görüşleri ise şöyledir:

Veli1: “Ben mesela istiyorum bir laboratuvarımız olsun. Bilgisayar odası olsun. Mesela diyorlar ki yemekhane olsun. Yemekhane olmasın evine gelsin.” “Okulun bir de lojmanı olsun.” “Mesela bilgisayar odaları da olur. Mesela araştırmalı, bazı uygulamalara kapalı, araştırmaya yönelik kullanılmalı.” “Akıllı tahta olmalı. Okulda kalmalı. Her çocuğa ait tablet olmalı.”

Veli2-3: “Forma olsun yani, çocuklar forma oldu mu hani herkes tek tip gelir mesela. O şunu giyemez demezler hiç olmazsa.”

Veli4: “Kantin yaptırılmasını isterim. Uzaktan gelen öğrenciler için servis vermesini isterim. Isı yalıtımının iyi olmasını isterim. Okul sıralarının yeni olmasını isterim. Akıllı tahtanın bütün sınıflarda olmasını isterim. Çocukların önemli günlerde (23 Nisan 29 Ekim) kutlamaları için yeterli eşyanın olmasını isterim.”

Veli5: “Çocuklar için kütüphane olabilir, ufak olsun varsın önemli değil ama mesela okumaları için.” “İstiklal Marşı okumak için etrafı değil de üstünü kapatsalar daha iyi olur yağmurda falan.

Veli6: “İşte dediğim gibi bir kantin yapabilir, bir kantin açabilir.”

7.4.4. Güvenlik

Güvenlik görevlisi temini beklentiler arasındadır. Güvenlik görevlisi olmadan okulu serbest bulmaktalar ve okulda çocuklarını güvenli ortamda olmaları yönünde beklentileri vardır. Kameralarla sürekli güvenliğin takip edilmesi yönünde beklentiler vardır. Bu beklentileri gösteren veli görüşleri ise şöyledir:

Veli1: “Mesela kapıda bir güvenliğimiz olsun. Kameraların yerleştirilmesi ve çalışıyor mu diye düzenli kontrol edilmesi...”

Veli4: “Okulun kapısında bir güvenlik bulunmasını isterim.”

7.4.5. Temizlik

Okul temizliği en genel beklentiler arasında olduğu yapılan görüşmeler sonucunda anlaşılmaktadır. Özellikle profesyonel kişilerce bu işin yapılması gerektiği veliler tarafından vurgulanmaktadır. Her işçinin kendi işini yapması; temizlikçi temizlik işini yapması, kalorifer görevlisinin kendi işini yapması yönünde beklentiler olduğu belirlenmektedir. Bu beklentileri gösteren veli görüşlerimiz şöyledir:

Veli1: “Lavabolar isterim. Hademe verilmiyor mesela. Hademeler işinin uzmanı olmalı. Okulda çalışan kişilerin profesyonel olması...”

Veli2-3: “Köyün okuluna bir hademe versinler mesela.

Veli6: “Mesela bir hizmetli temizlik konusunda olsun, kalorifer konusunda olsun her iki şekilde farklı görevler, kişilere görevlendirme yapabilir.”

7.4.6. Okul Giderleri

Özellikle bu yıl okula temizlikçi ve kalorifer görevlisi gönderilmemesi, velilerin bu görevliyi kendileri tutması bu yüzden bu tür giderlerin devlet tarafından ödenmesi yönünde beklentiler vardır. Bu beklentileri gösteren veli görüşleri şöyledir:

Veli2-3: “Okulun eksiklerinin giderlerinin şey yapmaları...”

Veli6: “Biz Şu an mesela okulumuza kalorifer görevlisini kendimiz cebimizden deyerekten tuttuk. Ama ben bunu isterdim ki devlet göndersin isterdim.”

7.5. DEVLETİN ALACAĞI ÖNLEMLER

Devletin alacağı önlemlerde en önemlisi müstakil sınıf ve ğretmen açığıdır. Diğer alt başlıklar ise önlük, güvenlik, çocuğun beden ve ruh sağlığı üzerine beklentilerdir.

7.5.1. Öğretmen Açığı ve Müstakil Sınıflar

Görüşmeler sonuncunda aileler çocuklarının birleştirilmiş sınıf yerine müstakil sınıfta eğitim almaları yönünde görüş bildirmiŐler, 3ocuk da olsa sınıfının ve öğretmeninin ayrı ve tek başına olması yönünde beklentiler belirlenmektedir. Bu beklentileri gösteren veli görüşleri Őyledir:

Veli1: “En kötü eğitim veren yer kendi köyün olsa bile yine de kendi köyünde kalsın. Ortaokulumuz burada olsun. TaŐımalı eğitim olmasın. Çocuklar kendi ayakları üzerinde durana kadar burada (köyde) devam etsin.” “En güzeli ayrı ayrı sınıflar... 3 ocuk da olsa ğretmeni bir tanecik olsun.”

Veli4: “Okullarda sınıfların ayrı ayrı olması ve her sınıfa ğretmen gönderilmesini isterim.”

7.5.2. Önlük

Çocuğun derste gözünü almaması açısından tedbir amaçlı öğretmenin de diğer meslekler de olduğu gibi önlük kullanması gerektiği yönünde beklentiler belirlenmektedir. Bu beklentiyi gösteren veli görüşü ise Őyledir:

Veli1: “Mesela her işin bir forması olur. Hastanelerde olduğu gibi... Öğretmenler beyaz önlük giyebilir. Derste giysin, sonra ıkarısın. Çocuğun gözünü almaması açısından önemli...”

7.5.3. Güvenlik

Ailelerle görüşmeler sonucunda alınacak en önemli önlemin güvenlik olduğu belirlenmektedir. Velilerin çoğu çocuğu için okulda güvenli bir

ortam istemekte, çocuklarını rahatça okula yollamak istemektedir. Bu sebeple kapıda güvelik görevlisi, kameraların takılması ve takip edilmesi, okula giren çıkan kişilerin kontrol edilmesi beklentiler arasındadır. Bu beklentileri gösteren veli görüşleri şöyledir:

Veli1: “Okula güvelik görevlisi alınmalı. Kameralar artırılmalı ve denetlenmeli.” “Sürekli giren çıkan olmasın. Sürekli veli gidip gelmesin.”

Veli2-3: “Bence çocuklar dışarı çıkmasın. Disiplin olması lazım Yasak değil herkes gelip girebilir ama bence gereksiz bir şekilde gelip gitmenin bir alemi yok. Çocuklar da disiplinli bir şekilde dışarı çıksın. Öğretmeninden habersiz, velisinden habersiz dışarı çıkmasın.

Veli4: “Güvenli bir ortam oluşturulmasını isterim.”

Veli5: “Mesela kalorifer kazanı kapısı açık kalıyor, mesela onu kapalı isterdim.”

Veli6: “Mesela ben okulumuzda bir güvenlik görevlisi olsun isterim. Çünkü çocukların içeri dışarı onları yönlendirmesini isterim. Çünkü çocuk bir anda çıkıp gidebiliyor. Bir güvenlik görevlisi olmazsa o çocuğumuzun başına bir iş gelebilir mesela.”

7.5.4. Beden ve Ruh Sağlığı

Yapılan görüşmeler neticesinde alınacak bir diğer önlem ise çocuğun sağlığını tehlikeye atabilecek önlemlerdir. Bunlar da okuldaki kanamalı yaralanmalar için revir yapılmasını, kitaplık lavabo gibi ağır eşyaların çocuğun üzerine düşmesi, teknolojik aletlerin ruh sağlığını olumsuz etkileyecek şekilde kullanımı için devletin önlemler alması veli beklentileri arasındadır. Bu beklentileri gösteren veli görüşleri şöyledir:

Veli1: “Revir olabilir. Revir yok. Kalktı düştü. Çocuk kafasını bir yere vurdu. Kanadı. Bir doktor olmasın varsın. Bir dolap olabilir. İlk müdahale yapılabilir. Kafası kanyordur, tampon yapılabilir.”

Veli2-3: “Çocuğun üzerine düşebilecek kötü şeyler sabitlensin. Kitaplıkları sabitlensin. Lavabo, kitaplık gibi onlar sabit olsun.”

Veli4: “Teknolojik aletlerin olumlu yönde kullanılması sağlanmalıdır.” “Çocukların arkadaşlık ilişkileri öğretmenler tarafından takip edilmelidir.”

8. SONUÇ VE TARTIŞMA

1. İletişime yönelik beklentiler teması altında görüşmeciler; güler yüzlülük kategorisi ile öğretmenlerin öğrencilerine güler yüzlü ve şefkatli olmasını, çocuklar arasında ayırım yapılmaması kategorisi ile eşit davranma ve aşağılanmamayı, aile ile iletişim kategorisinde ise öğretmenin ailelerle sürekli iletişim içinde olmalarını, çocuğu hakkında bilgilendirme yapmalarını beklediklerini belirtmişlerdir.

Ailelerin öğretmenlerin güler yüzlü ve şefkatli olmasını istemelerinin nedeni köyde çalışan öğretmenlerin köy çocuklarına olan yaklaşımlarından kaynaklanıyor olabilir. Öğretmenlerin bazı nedenlerle köy çocuklarına yakın davranmamaları, onlarla olan iletişimlerine dikkat etmemeleri, şehre göre köyde yaşadığı ve çabaladığı bazı durumlardan dolayı öğrencilerle doğru bir iletişim kurmaya enerjisi kalmamış olabilir. Köyde çalışmış bazı öğretmenlerin hijyenik nedenlerle kendilerini köy yaşantısından soyutlamaları sonucu bu tür beklentilerin dile getirilmesi gerekmiş olabilir. Sidekli, Coşkun ve Aydın (2015), yapmış oldukları çalışmada köyde öğretmenlik açısından yaşanan sorunlarda öğretmenin tek başına olmasına vurgu yapmış, öğretmenin harcadığı enerjinin %60'ını idari işlemlere harcadığını, okulun şartlarını iyileştirmek için çaba harcadığına, ulaşım gibi problemleri gidermek için uğraştığına vurgu yapmıştır. Araştırmada da hijyenik sorunlar ve köyde yaşam şekli ile ilgili belirtilen durumlardan dolayı öğretmenlerin bazı davranışları ile ilgili beklentiler gündeme gelmiş olabilir.

Yine Sidekli, Coşkun ve Aydın (2015), öğretmenin etkili bir iletişim kullanmasına, öğrenciler arasında ayırım yapmaması gerektiğine, her türlü insana değer vermesine vurgu yapmıştır. Köyde bu özellikleri taşımayan kişilerin görev yapması öğrenci aillerinin öğrenciler arasında ayırım yapmaması ve aileyle iletişim kurmasını beklemesi gibi beklentilerini artırmış olabilir.

2. Eğitim-öğretim açısından beklentiler teması altında görüşmeciler; bireyi iyi bir yetişkin olarak yetiştirmesi kategorisi ile öğretmenin çocuğunu gelecekte iyi birer insan olarak yetiştirmesini, din, vatan, millet, bayrak gibi değerleri kazandırmasını,

ödüllendirme kategorisinde öğretmenin ödüllerle çocuğunu öğrenmeye teşvik etmesini, imza, yıldız gibi ödülleri kullanmalarını beklemektedir. Sosyal aktivite kategorisi ile daha somut etkinlikler yapmasını ve sosyal aktiviteler yaptırmasını, hikâye kitabı kategorisi ile kitap okutmasını ve bu yolla çocuğun okuduğunu anlamasını sağlamasını, ezbere değil uygulamalı eğitim kategorisi ile uygulamalarla eğitimi kalıcı hale getirmesini, konuları gerçek yaşamla bağlantı kurarak öğrencinin zihninde bunu oluşturmasını beklemektedir. Teknoloji kategorisi ile eğitimi teknoloji ile desteklemesini, okuldaki eğitimden ve ödevlerden haberdar olmayı ve bu sayede çocuğunu takip edebilmeyi, yabancı dil kategorisi ile gerçekten İngilizce öğretmenliğinden mezun öğretmenlerin derse girmesini beklemektedir.

Evrenselliği, kimliğin sınırsız olmasına bağlamaktadır. Bir topluluğun tamamına özgü bir kimlik, ortak bağlar ve toplum içindeki benzerliklerin yüksek olması ahlaki kayıtsızlığı artırdığını belirtmektedir (Kavadar, 2021). Bu bağlamda araştırmada öğrenci aileleri çocuğunun iyi birer insan olmalarını istemekte ahlaki kayıtsızlığını çocuğunda da görmek istemiş olabilmektedir.

Kişinin toplumla kurduğu bağa özdeşleşme denir. Özdeşleşmenin olması için kişinin topluma üye olduğunu hissetmesi gerekir. Topluma verdiği bir değer olması gerekir ve bu topluma önem vermesi gerekir. Son olarak da benimsediği özdeşleştiği toplumu hayatında önemli bir yere koyması sonucu toplumla kurduğu bağlılık özdeşlemeyi oluşturabilmektedir (Ellemers, Kortekaas ve Ouwerkerk, 1999). Toplumla bire bir özdeşleşen kişiler diğer toplumlara nazaran kendi toplumunu daha olumlu yönde değerlendirmeye meyilli olduğu görülmektedir (Verkuyten, 2001). Öğrenci aileleri de özdeşleşmenin olabilmesi için kendi çocuklarını ortak bir dine, ülkeye, millete, bayrağa inanmalarını istemiş olabilir.

Çocukta istenilen davranışın sürekliliğini artırmak için ödüller kullanılır (Erbaş & Yücesoy Özkan, 2017). Aileler de çocuklarının eğitim başarılarını artırabilmek ve daha fazla ders çalışmalarını sağlamak için ödülü kullanırlar (Yaman & Güven, 2014). Ödülün etkisini gören öğrenci aileleri hem de davranışın sürekliliğini artırmak için öğretmenlerin de okulda eğitim öğretim açısından yıldız gibi, imza gibi ödülleri kullanmalarını istemiş olabilir.

Anlamadan okuma yapmakla okumuş olamayız. Okuma ve anlama etle kemik gibi birbiriyle bütünleşmiş kavramlardır. Okuduğunu anlamamak, okuduğunu sesli dile getirmekten öte değildir (Yılmaz, 2008:324). Okuma, insan hayatında önemli bir yere sahiptir. Çocuklukla başlar. Okul yaşamıyla birlikte kazanılır. Alışkanlık haline gelmesi için sürekli yapılması gerekir (Çakmak & Yılmaz, 2009:492). Tek başına okumayı öğrenmek yeterli değildir. Aynı zamanda okumanın değerini de öğrenmeleri gerekmektedir. Okuma alışkanlığı oluşturmak için okuma becerilerini artırmak gerekir (Suna, 2006:15). Günümüzde ise televizyon izlemek, bilgisayar oyunlarında boşa zaman geçirmek gibi sebeplerden dolayı kitap okuma ikinci hatta üçüncü plana atılmış, sürekli ertelenmiştir (Aksaçlıoğlu & Yılmaz, 2007:12). Tüm bu durumlardan dolayı öğrenci ailelerimiz okullarda kitap okumanın üzerinde durulmasını öğretmenlerden istemekte aynı zamanda çocuğunun okuduğunu anlamasını sağlamalarını talep etmektedirler.

Eğitimden anlamayan kişilerin bakanlık, müdürlük, idarecilik, öğretmenlik yapması; uygulamalı, yaparak yaşayarak öğrenmeyi imkânsızlaştırmaktadır. Ezbere eğitimin yolunu açmaktadır. Tam tersi basamaklar uygulanarak verilen eğitim ezbersiz eğitimin kapılarını açar. Uygulamalı eğitimin yapılamayacağı durumlarda örnekleme yöntemi kullanılabilir. Bilgiyi örneklerle ilişkilendirerek hayatında kullanabilmeyi artırır. Öğrenmenin kalıcılığını sağlamak için başka etkinlikler de yapılmalı, uygulamalar yapılmalı, davranışın gösterilmesi sağlanmalı ve kalıcı hale getirilmesi sağlanmalıdır (Başar, 2003:214-235). Ezbere eğitimin kalıcı olmadığını fark eden öğrenci aileleri bu sebepten ezbere değil uygulamalı eğitim, öğretmenden beklemektedir.

Günümüzde teknolojinin eğitimle iç içe olmasını sağlamak çağa ayak uydurmak için çok önemlidir. Öğretmenler de bu sebeple teknolojiyi kullanmaları gerekmektedir. Bundan dolayı da öğretmenlerin kendilerini geliştirmeleri, teknolojiyi eğitimde kullanmaları, teknoloji çağı çocuklarıyla yarışır halde teknolojiye hakim olmaları ve edindiği bilgilerle pedagojiyi harmanlayarak kullanmaları uygun olacaktır (Çalışkan, 2017).

Teknolojinin bu kadar hızlı değişmesi ve ilerlemesi eğitimi uygulama biçimlerini de etkilemiştir. Teknoloji ile eğitimin iç içe olması zorunluluğu, öğrenme

ve öğretme ortamında verimi artırmıştır. Daha nitelikli bireylerin yetişmesini sağlamıştır (Orhan & Akkoyunlu, 2003). Çağın şartlarından geri kalmak istemeyen öğrenci aileleri de öğretmenlerden teknolojiyi kullanmalarını beklemektedir.

Okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin ücretli öğretmenlik adı altında formasyon eğitimi almamış kişilerin okullarda görev yapmalarını uygun bulmamaktadırlar. Bu sonuca ulaşan Soydan (2012), ücretli öğretmenlere görev verilmemesi gerektiğini ve tüm öğretmenlerin kadrolu olarak atamasının yapıp görevlerine başlaması gerektiğini belirtmiştir (Soydan 2012). Öğrenci velileri, ücretli öğretmenlerin okullarda derse girmelerini istememeleri yönünde görüş bildirmişlerdir. Ücretli öğretmenlerin kendileri ile iletişim kurmadıklarını, öğrencilere ilgisiz davrandıklarını, öğrencileri başarısız olduğunda sorumluluk almadıklarını ve bu başarısızlığı ailelere yıktıklarını dile getirmişlerdir (Polat 2013). Bu araştırmanın sonucunda da öğrenci aileleri ücretli öğretmen istememekte, özellikle İngilizce ve rehberlik derslerinde alanlarından mezun öğretmenlerin derse girmesini beklemektedir.

3. Ailelerin okuldan beklentileri teması altında görüşmeciler; okul çevresi ve çevre düzenlemeleri kategorisi ile okulun okul için kullanılmasını, farklı amaçlarla okulun işgal edilmemesini, okul tuvaletlerinin binanın içine katılmasını, okul bahçesinin düzenlenmesini beklemektedir. Kütüphane kategorisi ile okullarda kütüphane yapılmasını, çocuklarının her zaman kitap okuyabilmesini, öğretmen açığı ve müstakil sınıf kategorisi ile birleştirilmiş sınıf yerine her sınıf için ayrı sınıf açılmasını ve her sınıfın tek öğretmeni olmasını beklemektedir. Araç gereçler ve ihtiyaçlar kategorisi ile okulda panoların aktif kullanılmasını, içme suyu cihazları olmasını, kantin açılmasını, laboratuvar kurulmasını ve tek kişilik sıraların teminini, temizlik ve ısınma kategorisi ile okulların temiz olmasını, sık temizlenmesini, kaloriferlerin düzenli yanmasını, okul giderleri kategorisi ile okulun giderlerinin veliler tarafından karşılanmamasını beklemektedir.

Sidat ve Bayar (2018) araştırmalarında köy okullarının fiziki koşullarının yetersiz olduğu sonucuna varmışlardır. Bu araştırmada da öğrenci aileleri fiziki şartları yetersiz bulmakta, okulların sadece okul için kullanılmasını, okul tuvaletlerini bina içerisine alınmasını ve bahçe düzenlemelerini bundan sebep istemiş olabilirler.

Öğrencilerin kütüphaneleri kullanması ve bunu alışkanlık haline getirmesi kişide beyin gelişimini artırır, eğitim başarısını artırır, dil gelişimini sağlar, kişilerle sosyal bir bağ kurmasını sağlar, eleştirel düşünmeyi sağlar (Yılmaz, 2002). Araştırmada da öğrenci aileleri çocuklarında bu gelişimleri görebilmek için okulda kütüphane kurulmasını istemiş olabilir.

Köy okullarında birleştirilmiş sınıfta eğitim öğretim yapan öğretmenlerin diğer müstakil sınıflarda öğretmenlik yapan meslektaşlarına nazaran daha çok çaba sarf etmesi gerekmektedir. Birleştirilmiş sınıflarda görev yapan öğretmenler zamanı yetersiz bulmaktadır. Yaşı büyük olan öğrenciler, yaşı küçük olan öğrencilere karşı egemenlik kurmak istemektedir. Dersleri yeteri kadar tekrar etme fırsatı bulunamamaktadır (Dursun, 2006). Araştırmadaki öğrenci aileleri de bu sebeplerle çocuklarına müstakil sınıf istemektedir. Öğretmen açığı yerine öğretmenlerin atamasının yapılarak birleştirilmiş sınıf uygulamasından vazgeçilerek müstakil sınıfların açılmalarını bu yüzden istemiş olabilirler.

Okulla ilgili ya da sınıfla ilgili durumlardan veliler haberdar olmak istemektedir. Bunun da panolar aracılığıyla sağlıklı bir şekilde olacağını düşünmektedirler. Panolar aracılığıyla sınıf içinde yapılacak olan etkinliklerden, tören duyurularından, öğrenci fotoğraflarından, personel bilgilerinden haberdar olacaklardır. Panoları öğretmenlerin düzenleyebileceği bileceği gibi aileler de düzenleyebilir (Musaoğlu, 2009. Akt: Bahçıvan, Kalay, Bay, 2018). Öğrenci aileleri çocuğunun okulundan ve sınıftan haberdar olabilmek için okul panosu oluşturulmasını istemiş olabilir.

Su kaynaklarının temiz olmamasından sebeple her geçtiğimiz yıl 3,4 milyon insan ölmektedir. Ölen insanların çoğunluğunu da çocuklar oluşturmaktadır. Ülkemiz de düşünüldüğü gibi su yönünden çok fazla kaynağa sahip bir ülke değildir (Maden, Çetinkaya, Akgül Evlen, 2019). Öğrenci aileleri de köyde su kaynaklarına güvenmediği için okullarda içme suyu cihazlarının kurulmasını istemiş olabilir.

Aileler genel olarak okul kantinini okul bahçesinde olması gerektiğini vurgu yapmaktadırlar. Okul dışına çıkmadan öğrencilerin kantinden ihtiyaçların giderilmesini beklemektedir. Kantinlerin belirli aralıklarla sağlık bakanlığınca

denetlenmesi gerektiğini de belirtmişlerdir (Can Akınay, 2006). Araştırmadaki öğrenci aileleri de bu sebeple okul kantininin okulda açılmasını istemiş olabilirler.

Öğretmenler genel olarak laboratuvar ortamında ve laboratuvar ürünlerinin kullanılması yoluyla dersin işlenmesinin, öğrencilerin dersi daha dikkatli takip ettiklerini vurgulamışlardır. Laboratuvarda geçirilen zamanın dersi sıkıcı olmaktan kurtardığını, güdülenmeyi artırdığını, kendine güvenme duygusunu artırdığını, öğrencilere kendilerini bilim insanı gibi hissettirdiğini belirtmişlerdir. Laboratuvar kurmanın zorluklarına ve maliyet ücretine bakılmaksızın kurulması gerektiğini dile getirmektedirler (Yazıcı, Kurt 2018). Araştırmadaki öğrenci aileleri de çocuklarının dersi sıkıcı bulmalarını önlemek için, çocuklarının dersi daha dikkatli dinlemelerini sağlamaları için okullarda laboratuvar kurulmalarını istemiş olabilirler.

Okullarda temizlik malzemeleri genellikle aileler tarafından karşılanmakta ve bu da yeterli gelmemektedir. Yöneticilerin de bu durumu onaylaması malzeme eksikliğini doğrulamaktadır. Temizlik malzemesinin bile ihtiyacı karşılamadığı bir durumda yeterli sayıda temizlikçi bulmakta sıkıntılıdır. Tüm bunların karşılanmasına yönelik başka kaynakların bulunması sorunsalı ortaya çıkmaktadır (Ardıç, 2010). Öğrenci aileleri de okullardaki temizlik malzemeleri eksikliğini ve temizlikçi sıkıntısını gördükleri için okulların temiz olması beklentisine girmiş olabilirler.

Kaloriferli okullarda; sorumlu bir kişinin olmadığı durumlarda okullarda ısınma büyük bir problemdir. Sorumlu kişilerin olmadığı okullarda genellikle okul aile birlikleri ücretini karşılayarak görevli birini tutmaktadırlar. Tutulan kişi kaloriferleri yakmaktadır. Yine de düzenliliği sağlamamaktadır (Kaya, 2010). Öğrenci aileleri de bu tür ısınma sorunlarının farkına varmış ve okulda düzenli bir görevlinin olmasını ve bu tür görevlilerinin ücretinin ve diğer giderlerin okul ailelerinin değil devletin karşılamalarını istemiş olabilir.

4. Ailelerin devletten beklentileri teması altında görüşmeciler; müstakil sınıf ve branş öğretmeni açığı kategorisinde her sınıf için ayrı ayrı sınıf açılmasını, İngilizce, rehberlik gibi derslere öğretmen gönderilmesini, sosyal aktivite kategorisi ile bahçelerin aktif kullanılmasını, parkların daha da yeşillendirilmesini, piknikler yapılmasını, el işi, bahçe işi, çamur oynama, kum havuzu, satranç gibi etkinliklerle

öğrencilerin tüm zamanının doldurulmasını, ihtiyaçlar, araç gereçler kategorisi ile laboratuvar açılması, bilgisayar odası, akıllı tahta, tablet, forma, kantin, kütüphane, lojman gibi ihtiyaçların devlet tarafından yapılmasını, güvenlik kategorisi ile güvenlik görevlisinin devlet tarafından çalıştırılmasını, kameralarla güvenliğin sağlanmasını, temizlik kategorisi ile temizlik görevinin profesyonel kişiler tarafından yapılmasını, herkesin temizlikçi diye alınmamasını, okul giderleri kategorisi ile giderlerin devlet tarafından karşılanmasını beklemektedir.

Bir önceki maddedeki okuldan beklentiler temasında da belirtildiği gibi öğrenci aileleri çocuklarının daha fazla ders saati almaları için ve küçük çocukların büyük çocuklar tarafından sınıf içinde ezilmemesi için, öğretmenin çocuklara daha fazla zaman ayırabilmeleri için birleştirilmiş sınıf yerine müstakil sınıf istemiş olabilirler. Ayrıca birleştirilmiş sınıf olmasından dolayı İngilizce ve rehberlik gibi derslere branş öğretmenlerinin girmediği için bu derslere alanından mezun öğretmenlerin girmelerini istemiş olabilir.

Okul bahçelerinde genel olarak eğitim etkinlikleri, oyun ve spor etkinlikleri, tören ve kutlama etkinlikleri ve sosyo-kültürel etkinliklerin yapıldığı bölümlerin olması gerektiği vurgulanmıştır. Bahçelerde satranç, bilmece, bulmaca gibi sessiz alanlar, sanat etkinliklerinin yapıldığı amfiler, doğal alanların oluşturduğu ağaçlı bölgelerde oturma alanları, çim alanlar, süs havuzu, bitki çeşitleri, bahçe eğitim alanları, hayvanat bahçeleri, sebze ve meyvelerin üretim alanları, büyük satranç alanları, güneş saati alanları, trafiği öğrenebileceği alanlar, sergi alanları yapılması vurgulanmıştır (Algan, 2008). Öğrenci aileleri de bu tür etkinliklerin okul bahçesinde ve içinde yapılarak çocuklarının tüm zamanını doldurarak, dolu dolu nitelikli zaman geçirmesini istemiş olabilir.

Bir önceki madde de Yazıcı ve Kurt'unda (2018) belirttiği gibi laboratuvarların öğrencilerin derse dikkatini vermesini sağladığı alanlar olması, yaparak yaşayarak öğrenmesini sağlaması gibi sebeplerle öğrenci aileleri laboratuvarın okulda açılmasını devletten istemiş olabilir.

Yine üçüncü maddede de Yılmaz'ın (2002) belirttiği gibi öğrencilerin kütüphaneleri aktif kullanmalarının kişide oluşturacağı olumlu özellikler nedeniyle

öğrenci aileleri kütüphanenin açılmasını devletten talep etmiş olabilirler. Bilgisayar odası gibi teknolojik cihazlardan yararlanmalarını istemiş olabilir.

Teknolojinin hızlı değişimine vurgu yapan Akkoyunlu (2003), eğitimde de bu teknolojik uygulamaların kullanılması sonucu verimi artırdığını vurgulamıştır. Öğrenci aileleri de bu verimin daha da artması için sınıflarda akıllı tahtanın kullanılmasını ve öğrencilerin tabletlerle ders işlemesini istemiş olabilir.

Öğrenci ailelerinin okulda kantin istemelerinin sebebi Akınay'ın (2006) belirttiği gibi okul dışına çıkmadan okul içinde çocuğun ihtiyaçlarını gidermesini istemesinden dolayı istemiş olabilir.

Okullarda lojmanın olması öğretmenin o okulu seçerek atamasının yapılmasını istemekte, hem maddi olarak öğretmeni giderden kurtarmakta hem de okula mesafe olarak yakınlığı sebebiyle çocuklarla daha fazla vakit geçirebilmektedir (Demirel, 2013). Öğrenci aileleri de öğretmenin çocuklara daha fazla zaman ayırabilmesini istediği için, öğretmenin yolda geçireceği süreyi çocuklarla geçireceğini düşündüğü için ve öğretmenin daha enerjik olacağını düşündüğü için devletten lojman istemiş olabilir.

Etkili ve sağlıklı bir eğitim öğretimin yapılabilmesi için okulun güvenli olması, çalışan kişilerin ve öğrencilerin can ve mal güvenliğinin sağlanması önemlidir. Güvenlik açığının yakalanması ve çözüme kavuşturulması okulda yaşanılacak maddi ve manevi tüm zararları en aza indirir (Karakütük, Özdoğan Özbal, Sağlam, 2017). Öğrenci aileleri de buna istinaden çocuklarının güvenliği için okullara güvenlik görevlisinin alınmasını ve kameraların takılmasını ve takip edilmesini devletten istemiş olabilir.

Bir önceki maddede Ardıç'ın da (2010) belirttiği gibi temizlik ürünleri okul aile birliklerince alınmakta ve bunu yöneticiler de onaylamaktadır. Araştırmada da öğrenci aileleri temizlik ürünleri, güvenlik görevlisi ve kalorifer ve temizlik görevlilerinin ücretlerini devlet tarafından karşılamasını beklemektedir.

5. Devletin alacağı önlemler teması altında görüşmeciler, öğretmen açığı ve müstakil sınıflar kategorisi ile birleştirilmiş sınıf yerine müstakil sınıfta eğitim almalarını sağlamalarını, 3 çocuk da olsa sınıfının ve öğretmenin ayrı ve tek başına

olmasını beklemektedir. Önlük kategorisi ile çocuğun derste gözünü almaması açısından öğretmenlerin önlük giymelerini, güvenlik kategorisi ile güvenli bir ortamın oluşturulmasını, çocuklarını rahatça okula yollamak istediklerini, kapıya güvenlik görevlisi teminini, kameraların takılmasını ve takip edilmesini, okula giren çıkan kişilerin kontrol edilmesini beklemektedir. Beden ve ruh sağlığı kategorisi ile kanamalı yaralanmalar için revir yapılmasını, kitaplık lavabo gibi ağır eşyaların sabitlenmesini, teknolojinin olumsuz yönde kullanımını engellenmesini beklemektedir.

Öğrenci aileleri devletten beklentilerini bir önceki madde de belirtilmişti. Yine devletin; öğrencilerin daha az eğitim almalarını engellemek için aynı zamanda eğitimin yeterli olması için müstakil sınıf açmalarını sağlamalarını beklemiş olabilir.

Bir diğer önlem Karakütük, Özdoğan, Özbal'ın da (2017) dediği gibi okullarda yaşanabilecek olumsuz durumları en aza indirmek için öğrenci aileleri güvenlik görevlisi teminini, kameraların takılmasını ve revirlerin kurulmasını, kitaplık, lavabo gibi ağır eşyaların sabitlenmesini talep etmiş olabilir.

Teknolojinin yanlış kullanımı öğrencilerde tembelliğe sebep olur. Teknoloji kullanımı takip edilmediğinde çocuk yanlış şeyler öğrenir ve bunu öğrenci fark edemeyebilir (Kurtoglu Erden, Uslupehlivan, 2020). Araştırmadaki öğrenci aileleri de çocuğunun tembel olmasını istemediği için ve yanlış şeyler öğrenmesini istemediği için okuldaki teknoloji kullanımının kontrol altında olmasını istemiş olabilir.

ÖNERİLER

1. MEB'in öğretmenleri yetiştirirken, öğretmenlerin iletişim becerilerini geliştirecek programlar geliştirmesine önem verebilir.

2. Öğretmenler kazanımları kazandırırken ödül yöntemini tüm derslerde uygulayabilir. Bu sayede hem kazanımların öğrenciler tarafından kolay edinileceğine hem de bu ödüller velilere verilen birer ödül olacağı için önem arz edecektir. MEB'de ülke genelinde köylerdeki ve şehirlerdeki tüm çocukların eşit ödüle sahip

olması açısından kullanılacak olan ödüllerin listesini sıralayabilir ve teminini sağlayabilir.

3. MEB okullarda uygulanacak olan sosyal aktivitelere asgari bir sayı belirleyerek zorunlu kılabilir. Böylece köy ya da şehir tüm okullarda en az asgari düzeyde sosyal aktiviteler uygulanabilir.

4. MEB alandan mezun öğretmenleri atayarak özellikle yabancı dil alanında eğitimin kalitesini artırabilir.

5. Öğrenci aileleri, okulda öğrencilere yapılan bilgilendirmeden haberdar olmak istemektedir. Bunu da okullar, ortak mesaj yöntemiyle günlük bilgilendirmeleri öğrenci ailelerine yapabilir.

6. Köy okullarının da bina yapıları daha bütünleşik ve ulaşılabilir düzenlenebilir. Okul binasının dışında olan tuvalet ve lavobolar bina içerisine alınabilir.

7. Köy okullarında kantinlerin olmaması sebebiyle en azından gün içinde bir teneffüs ürünlerin satışı yapılacak kantinler kurulabilir.

9. Tüm okullarda öğrencilerin ulaşabileceği yerlere içme suyu arıtıcı cihazları ve revir bölümleri kurulabilir.

KAYNAKÇA

- Aksaçlıoğlu, A.G. & Yılmaz, B.** (2007). Öğrencilerin televizyon izlemeleri ve bilgisayar kullanmalarının okuma alışkanlıkları üzerine etkisi. *Türk Kütüphaneciliği*, 2 (1), 3-28.
- Algan, H.** (2008). İlköğretim Okul Bahçelerinin Tasarlanmasında Paydaş Katılımlı Yaklaşım, *Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı Adana*.
- Ardıç, A.** (2010). İlköğretim Okullarında Temizlik Ve Hijyen, *Millî Eğitim Bakanlığı Eğitimi Araştırma Ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı Ankara Aralık*.
- Bahçivan, E. & Kalay, B. & Bay, D. N.** (2018). Ailelerin Ve Öğretmenlerin Beklentileri, Expectations Of Parents And Teachers For School-Family Collaboration At Pre-School, Uşak Üniversitesi, Eğitim Araştırmaları Dergisi, 4 (3), 58- 82.
- Bakkal, M. ve Radmard, S.** (2020). Okul Müdürlerinin Eğitimsel Liderlik Standartlarını Karşılama Düzeyleri ile Öğretmenlerin Okul İklimi Algıları ve Motivasyonları Arasındaki İlişki, *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5 (2), 163-195.
- Başar, H.** (2003). Ön Yargısız Ve Ezbersiz Eğitim, Hacettepe Üniversitesi, *Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölüm Dergisi*, 34, 214-235.
- Bayar, A.** (2018). Köy Okullarında Yaşanılan Problemlere Yönelik Öğretmen Görüşleri, *ağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 3 (5).
- Bilir, A.** (2008). Birleştireilmiş Sınıflı Köy İlköğretim Okullarında Öğretmen ve Öğretim Gerçeği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 41 (2), 1-22.
- Bölük, D. & Kırıl, E.** (2016). *Birleştireilmiş sınıflı köy okulları*. Ankara: EYUDER.
- Can Akınay, A.** (2006). Okul Kantin Uygulamaları Hakkında Anne Baba Görüşleri Yüksek Lisans Tezi, *Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Aile Ekonomisi Ve Beslenme Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara*.
- Corbin, J. & Strauss, A.** (2008). *Basics of Qualitative Research: Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory* (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- akmak, T. & Yılmaz, B.** (2009). Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Okuma Alışkanlığına Hazırlık Durumları Üzerine Bir Araştırma: Hacettepe

Üniversitesi Beytepe Anaokulu Örneği. *Türk Kütüphaneciliği*, 23 (3), 489-509.

- Çalışkan, E.** (2017). A Study On E-Readiness Of Teachers In Language Classrooms, *Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı İngiliz Dili Eğitimi Yüksek Lisans Programı, Antalya*
- Demirel, N.** (2013). Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Sorunları Ve Çözümlerine İlişkin Yöneticilerin, Öğretmenlerin, Öğrencilerin Ve Velilerin Görüşleri: Bir Durum Çalışması, *Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Antalya.*
- Döş, İ. & Sağır, M.** (2013). Birleştirilmiş sınıflı ilkokulların yönetim sorunları. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17 (2), 237-250.
- Dursun, F.** (2006). Birleştirilmiş Sınıflarda Eğitim Sorunları Ve Çözüm Önerileri. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 2, 33-57.
- Ellemers, N. & Kortekaas, P. & Ouwerkerk, J. W.** (1999). “Self-Categorisation, Commitment To The Group And Group Self-Esteem As Related But Distinct Aspects Of Social Identity”, *European Journal Of Social Psychology*, 29/2, 371-389.
- Erbaş, D. & Yücesoy Özkan, Ş.** (2017). *Uygulamalı Davranış Analizi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Ertem, H. Y. & Gökalp G.** (2020). Velilerin Okul İklimi ve Veli Katılımı Algılarının Velilerin Eğitim Durumu ve Çocuklarının Öğrenim Kademesine Göre İncelenmesi, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35 (1), 78-91.
- Gönül, İ.** (2019). Birleştirilmiş Sınıfta Görev Yapan Öğretmenlerin Uygulamada Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Görüşler (Yüksek Lisans Tezi). *Amasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Amasya.*
- Güler, T. & Aygün, M.** (2019). Türkiye’de Birleştirilmiş Sınıflarla İlgili Yapılan Lisansüstü Tezler. *Milli Eğitim*, 48 (222), 5-32.
- Güngör, İ.** (2019). Köy İlkokullarında Öğrenci Olmak: Etnografik Bir Çalışma (Yüksek Lisans Tezi). *Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.*
- Karakütük, K. & Özdoğan Özbal, E. & Sağlam, A.** (2017). Okul Yönetiminde Okul Güvenliğini Sağlamak İçin Yapılan Uygulamalar Konusunda Öğretmen Ve Okul Müdürlerinin Görüşleri, *Mersin Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13 (3), 1214-1232.

- Kavadar, N. S.** (2021). Ahlaki Temeller, Ahlaki Kayıtsızlık Ve Bilişsel Kapalılık İhtiyacı Arasındaki İlişkiye Grup Aidiyetinin Etkisi, *İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı Doktora Tezi*.
- Kaya, İ.** (2010). Taşınmalı Eğitimin Yönetimi Ve Sorunları: Adıyaman İli Örneği, *İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Malatya, Haziran*.
- Köksal, K.** (2009). *Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim*. Ankara: PegemA.
- Kurtoğlu Erden, M. & Uslupehlivan, E.** (2020). Eğitimde Teknoloji Kullanımının Bugünü Ve Geleceğine İlişkin Öğretmen Adaylarının Düşüncelerinin İncelenmesi, *Uşak Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi, 1, 109-126*.
- Maden, H. & Çetinkaya, K. & Akgül Evlen H.** (2019). Su Arıtma Cihazının Tarihi Gelişimi Ve Evye Altı Boyutlarına Göre Optimizasyonu, *Gazi Mühendislik Bilimleri Dergisi, 5 (1), 77-90*. Araştırma Makalesi / Research Article Gmbd.Gazipublishing.Com
- Neuman, L. W.** (2006). *Social Research Methods: Qualitative and Quantitative Approaches, 7th Revised edition*. Pearson Education Inc, 21.
- Orhan, F. & Akkoyunlu, B.** (2003). Eğitici Bilgisayar Formatör (Master) Öğretmenlerin Profilleri Ve Uygulamada Karşılaştıkları Güçlüklerle İlişkin Görüşleri, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24, 90-100*.
- Ortaylı, İ.** (2000). *"Tanzimat Devrinde Osmanlı Mahalli İdareleri 1840-1880"*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- Polat, S.** (2013). Ücretli Öğretmenlik İstihdamının Yarattığı Sorunlar Üzerine Nitel Bir Araştırma, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 28, 67–88.
- Polatcan, M. ve Cansoy, R.** (2018). Türkiye’de Etkili Okul Araştırmaları: Ampirik Araştırmaların Analizi. *Sakarya University Journal of Education, 8 (3), 8-24*.
- Powell, B. H. & M. A. & C. I. E.** (2003). *The Origin and Growth of Village Communities in India*, Kitchener: Batoche Books.
- Sağ, R.** (2009). Becoming A Teacher In Multigrade Classes. *Electronic Journal of Social Sciences, 8 (28), 20-39*.
- Sağ, R. & Savaş, B. & Sezer, R.** (2009). Burdur’daki Birleştirilmiş Sınıf Öğretmenlerinin Özellikleri, Sorunları Ve İhtiyaçları. *İnönü University Journal of the Faculty of Education, 10 (1), 37-56*.

- Sidekli, S. & Coşkun, İ. & Aydın, Y.** (2015). Köyde Öğretmen Olmak: Birleştirilmiş Sınıf. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17 (1), 311-331.
- Soydan, T.** (2012). Eğitimin Yapısal Dönüşümü Bağlamında Öğretmenlerin İstihdamı: İstihdam Biçimi Farklılıkları Üzerine Öğretmen Ve Yönetici Görüşlerine Dayalı Bir Araştırma, *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2 (2), 1-13.
- Summak, S. & Summak, A. & Gelebek, M.** (2011). Birleştirilmiş Sınıflarda Karşılaşılan Sorunlar Ve Öğretmenlerin Bakış Açısından Olası Çözüm Önerileri (Kilis İli Örneği). *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10 (3), 1221 -1238.
- Suna, Ç.** (2006). İlköğretim Öğrencilerinin Okuma İlgisi Ve Alışkanlıklarının Analitik Olarak İncelenmesi Ve Değerlendirilmesi. *Eskişehir Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Programı Yüksek Lisans Tezi*
- Şahin, A.** (2009). İlköğretim 6. 7. Ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Kitap Okuma Alışkanlıklarının Sosyo-Ekonomik Düzeylerine Göre İncelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5 (2), 215-232.
- Taylan, H.** (2009). Türkiye’de köy ailesinde aile içi ilişkiler. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 22, 117-138.
- T.C.** (07. 04. 1924). *Resmî Gazete 442 Sayılı Köy Kanunu*, Sayı: 68.
- Verkuyten, M.** (2005). “Ethnic Group Identification And Group Evaluation Among Minority And Majority Groups: Testing The Multiculturalism Hypothesis.”, *Journal Of Personality And Social Psychology*, 88 (1), 121-138.
- Yaman, E. & Güven, N.** (2014). Öğrencilerin Motivasyon Düzeyine Etki Eden Önemli Bir Kavram: Ödül Ve Ceza. *International Journal Of Human Sciences*, 11 (1), 1163-1177. <http://J-Humansciences.Com/Ojs/Index.Php/Ijhs/Article/View/2782> den edinilmiştir.
- Yazıcı, M. & Kurt, A.** (2018). Ortaokul Fen Bilimleri Dersinde Laboratuvar Kullanımının Öğretmen Ve Öğrenci Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi, *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13 (25), 295-320.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H.** (2018). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

- Yılmaz, B.** (2002). Ankara'daki İlköğretim Öğretmenlerinin Okuma Ve Halk Kütüphanesi Kullanma Alışkanlıkları Üzerine Bir Araştırma. *Türk Kütüphaneciliği* 16 (4), 441-460.
- Yılmaz, M.** (2008). Kelime Tekrar Tekniğinin Akıcı Okuma Becerilerini Geliştirmeye Etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6 (2), 323-350.

EKLER